

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 9P/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4222200961
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Banghová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:4222200961.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. D., R.. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: otec - E. D., R.. XX.XX.XXXX, bytom K. Č.. XXX a matka - K. P., R.. XX.XX.XXXX, bytom J. - N. Č.. XX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na nariadenie neodkladného opatrenia,

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým ukladá Centru pre deti a rodiny Štúrovo povinnosť zabezpečiť odbornú pomoc maloletej Q. D., R.. XX.XX.XXXX, pobytovou formou, t. j. absolvovanie diagnostického pobytu v Diagnostickom centre, Skalka 36, Lietavská Lúčka, po dobu troch mesiacov od nástupu maloletej na diagnostický pobyt.

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti Centru pre deti a rodiny Štúrovo znášať náklady spojené s diagnostickým pobytom z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej len „Úrad“) dňa 18.03.2022 doručil na Okresný súd Komárno návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa §325 ods. 2 písm. d) a § 330 ods. 1 CSP, ktorým žiadal, aby súd uložil Centru pre deti a rodiny - Štúrovo povinnosť zabezpečiť odbornú pomoc maloletej pobytovou formou, t.j. absolvovanie diagnostického pobytu, v Diagnostickom centre, Skalka 36, Lietavská Lúčka, a to vrátane znášania nákladov spojených s diagnostickým pobytom maloletej. Úrad súdu navrhol, aby určil, že neodkladné opatrenie trvá po dobu 3 mesiacov od začiatku diagnostického pobytu maloletej. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že nad maloletou je rozsudkom Okresného súdu Komárno, č. k. 12P/306/2014-32 zo dňa 05.02.2015, nariadená ústavná starostlivosť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.12.2011. Ústavná starostlivosť je realizovaná v Centre pre deti a rodiny Štúrovo (ďalej len „CDR“). Úrad uviedol, že CDR opakovane informuje úrad o výchovných problémoch maloletej. CDR o.i. uvádza, že adaptácia maloletej v CDR Štúrovo bola od začiatku problematická. Maloletá často z CDR uteká, nerešpektuje pravidlá, časté absencie v škole a ďalšie. Tieto problémové situácie boli riešené individuálnymi rozhovormi s maloletou, pravidelnými sedeniami so psychológom CDR a taktiež s neuropsychiatrom. Maloletá konfliktné a nebezpečné situácie berie na ľahkú váhu, prisľúbi zmenu, ktorú nerealizuje, skôr naopak. Správanie maloletej sa zhoršuje, je konfliktná, nerešpektuje žiadne pravidlá, je nezvládnuteľná. V kolektíve má manipulatívne správanie voči deťom. Maloletá je rezistentná voči výchovným opatreniam. Svojím správaním negatívne ovplyvňuje správanie detí, navádza ich na porušovanie pravidiel. Pravidelne uteká z centra, čím vážne ohrozuje svoj život a zdravie. Počas útekov z centra sa správa nezodpovedne, promiskuitne - nebráni sa pohlavnému styku s viacerými mužmi. Podľa správy psychiatra maloletej - MUDr. Z. N. - maloletá je ladená depresívne, ďalšie prejavy - autoakuzácia, hypohodedonia, redukcia záujmov, pocit menejcennosti; afektoemočná labilita, výrazne znížená frustračná tolerancia, sklon k agresivite, inokedy sklon k úteku pri strese. Osobnosť introvertovaná, maladaptívna, ľahko ovplyvniteľná, s vývinovou poruchou učenia, poruchou pozornosti a aktivity. Úrad tiež uviedol, že u maloletej boli stanovené nasledovné diagnózy: F92.0 - depresívna porucha, F90.0 - ADHD, F91.1 - porucha sociálneho správania pri chýbaní sociálnych

väzieb, F81.8 - iná vývinová porucha školských zručností, Z61.2 - zmena rodinných vzťahov v detstve, Z62.2 - ústavná výchova.

Psychiater odporučil pre nárast výchovných problémov, neochotu spolupracovať a narúšanie vzťahov a pravidiel v CDR umiestnenie maloletej do uzavretého typu zariadenia - diagnostického centra resp. reedukačného centra aj za účelom nasadenie farmakoterapie. CDR v rámci vlastných oprávnení poskytuje maloletej opakovane a sústavne psychologickú pomoc, sociálne poradenstvo, ciele a motivačné rozhovory a ďalšie opatrenia, ambulantnou formou zabezpečilo pre maloletú psychiatrickú pomoc. Tieto opatrenia však nevedú k náprave a javia sa ako nedostatočné z pohľadu potrieb maloletej. Správanie maloletej sa nateraz javí ako vysoko rizikové nielen pre ňu samú, ale aj pre ostatných klientov centra, v ktorom realizuje ústavnú starostlivosť. Úrad mal za to, že v najlepšom záujme maloletej, ale aj ostatných detí v jej okolí, je aby jej bola poskytnutá adekvátne odborná pomoc, ktorá zodpovedá jej potrebám. Úrad bol toho názoru, že na otázku aká je tá adekvátne odborná pomoc, odpovie odborná diagnostika v na to určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum.

Samo navrhované diagnostické centrum určilo, že je potrebná diagnostika maloletej pobytovou formou, a to na základe žiadosti úradu, ktorým sa úrad dopytoval diagnostického centra či je potrebná pobytová forma diagnostiky. Diagnostické centrum Lietavská Lúčka úradu dňa 16.03.2022 oznámilo, že maloletú môže prijať v mesiaci marec 2022 na obdobie potrebné na vykonanie odbornej diagnostiky maloletej, t.j. na tri mesiace. Z uvedeného je zrejme, že diagnostika maloletej ambulantnou formou nie je možná a ani účelná. Aktuálne CDR podľa jeho programu takúto odbornú metódu (diagnostiku) nezabezpečuje a nie je schopné ho zabezpečiť ambulantnou formou ani u inej právnickej či fyzickej osoby. Návrat maloletej do biologickej rodiny je nateraz nepravdepodobný, pretože otec maloletej nemá vytvorené dostatočné podmienky na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloletú, matka maloletej sa zdržiava na neznámom mieste a neexistuje v rodine žiadna iná fyzická osoba, ktorá by mala o maloletú záujem a zároveň by aj mala vytvorené vhodné podmienky. Úrad zastával názor, že maloletá naďalej ostáva klientkou CDR Štúrovo v zmysle rozsudku súdu o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou a preto je toto centrum povinné znášať aj všetky prípadné finančné a iné povinnosti spojené s diagnostickým pobytom maloletej v navrhovanom diagnostickom centre. Úrad upozornil vo svojom návrhu na skutočnosť, že s účinnosťou od 01.01.2022, t.j. nadobudnutím účinnosti zákona č. 415/2021 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, nie je možné poskytnúť v diagnostickom centre diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom na základe dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu. Od 01.01.2022 je možné v diagnostickom centre poskytnúť diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom len na základe žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa, neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu a rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia (§ 121 ods. 1 školského zákona). Úrad mal za to, že je v záujme ďalšieho zdravého psychického, fyzického ako aj sociálneho vývinu maloletej a za účelom poskytovania cielej a adekvátnej pomoci maloletej realizácia najskôr odbornej metódy - odbornej diagnostiky maloletej v na to určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum, a to na obdobie troch mesiacov. Za účelom kvalitnej diagnostiky maloletej je potrebná pobytová forma odbornej diagnostiky. Všetky finančné a iné povinnosti, ktoré môžu vyplývať v súvislosti s diagnostickým pobytom maloletej v diagnostickom centre je povinné znášať CDR Štúrovo, ako zariadenie, v ktorom sa realizuje ústavná starostlivosť nad maloletou. Na základe uvedených je nepochybné, že maloletá má narušený psychosociálny vývin a pre správne a účelné nastavenie ďalšej odbornej pomoci maloletej je nutná jej odborná diagnostika v navrhovanom diagnostickom centre pobytovou formou v trvaní troch mesiacov.

2. Súd zo súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 12P/306/2014 zistil, že rozsudkom č. k. 12P/306/2014-32 zo dňa 05.02.2015 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť a následne Okresný súd Komárno rozsudkom č. k. 12P/23/2021-54 zo dňa 15.06.2021 zmenil umiestnenie maloletej do Centra pre deti a rodiny Štúrovo. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.08.2021.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa článku 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Podľa § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; centrum nemôže na tento účel premiestniť dieťa do iného centra alebo iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

Podľa § 120 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) špeciálnymi výchovnými zariadeniami sú:

- a) diagnostické centrum,
- b) reedukačné centrum,
- c) liečebno-výchovné sanatórium.

Podľa § 121 ods. 1 školského zákona, diagnostické centrum poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom na základe

- a) žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa,
- b) neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,
- c) rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia.

Podľa § 121 ods. 3 školského zákona, pobyt dieťaťa v diagnostickom centre trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov

Podľa § 126 ods. 3 písm. b), školského zákona, sa úhrada nákladov za pobyt dieťaťa, ktoré bolo prijaté do špeciálneho výchovného zariadenia na základe neodkladného opatrenia súdu alebo rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia neurčuje.

4. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

5. V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno je z časti dôvodný. Maloleté dieťa sa v súčasnosti nachádza v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, kde mu vzhľadom na jeho pretrvávajúce poruchy správania nevedia zabezpečiť adekvátnu starostlivosť. Súd mal za preukázané, že maloletá trpí dlho pretrvávajúcim neprimeraným správaním, pričom je rezistentná voči výchovným opatreniam centra pre deti a rodiny. Z podaného návrhu a k nemu priložených správ vyplýva, že maloletá uteká zo zariadenia, konzumuje alkohol, nadväzuje kontakty s cudzími mužmi a správa sa promiskuitne. Takéto správanie nie je v záujme maloletého dieťaťa a mravná výchova maloletej je ním priamo ohrozená. Diagnostika maloletej ambulantnou formou nie je možná, nakoľko Centrum pre deti a rodiny Štúrovo takúto odbornú diagnostiku nezabezpečuje a nie je schopné ho zabezpečiť ambulantnou formou ani u inej právnickej či fyzickej osoby. Aj z tohto dôvodu odporučil psychiater umiestnenie maloletej do uzavretého typu zariadenia. Súd sa stotožnil s potrebou diagnostiky maloletej za účelom určenia spôsobu nápravy jej správania. Je v záujme maloletej, aby v čo najkratšom

čase upustila od excesívneho správania sa, k čomu by pobyt v diagnostickom centre mal napomôcť. S poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp . zn. 7CoP/17/2021 zo dňa 24.06.2021, súd rozhodol tak, ako to je uvedené v prvej výrokovej vete tohto uznesenia.

6. Súd sa nestotožnil s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v časti uloženia povinnosti Centru pre deti a rodiny Štúrovo znášať náklady spojené s diagnostickým pobytom maloletej. V zmysle § 126 ods. 3 písm. b), školského zákona sa úhrada takto vzniknutých nákladov neurčuje. Preto súd návrh úradu v tejto časti v zmysle §126 ods. 3 písm. b), školského zákona zamietol.

7. Súd poznamenáva, že rozhodnutie Okresného súdu Komárno č. k. 12P/23/2021-54 zo dňa 15.06.2021, ktorým bola maloletá umiestnená do Centra pre deti a rodiny Štúrovo ostáva naďalej v platnosti. Maloletá sa po uplynutí troch mesiacov od nástupu na diagnostický pobyt vráti opäť do Centra pre deti a rodiny Štúrovo.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.